

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р. Татяна Хубенова-Делисивкова, Институт за икономически изследвания на БАН

Относно: научните трудове на доц. д-р Теодор Венков Седларски, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор” по професионално направление 3.8. Икономика (Институционална икономика, поведенческа икономика и икономически теории – на английски език и немски език), обявен в ДВ, бр. 52 от 2.07. 2019, стр. 55.

Основание за рецензията: заповед на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски” № Заповед РД 38-461/26.07.2019 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски”

1.Кратко представяне на кандидата

Доц.д-р Т.Седларски е единственият кандидат за обявения конкурс. Той има бакалавърска и магистърски степени от Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ от следването си през (1999- 2002г.) и (2002 – 2004г.).

Като докторант на Стопанския факултет на СУ (Февруари 2005 – Март 2009г.) защитава дисертация на тема: „Институции, транзакционни разходи и икономическо развитие: Преходът в България” (защитата е:на 27.10.2009г. и научен ръководител: проф. д.ик.н. Нансен Бехар).

От 2005 г. е асистент, от 2009г. е старши асистент и от 2010 г. е гл.асистент в Стопанския факултет на СУ.

От 2011г. д-р Т.Седларски е доцент. и изнася лекционни курсове по международна икономика и институционална икономика в магистърската програма „Икономика и управление на публичния сектор“; лекции по „Икономически теории“ в бакалавърските програми „Икономика и финанси“ и др.

В периода 2011-2015 г. е зам.декан по учебната и международна дейност на Стопанския факултет и участва в развитието и управлението на чуждоезикови програми с двойна диплома; организация на текущата учебна дейност, осъвременяване и акредитация на бакалавърските, магистърските и докторските програми на факултета и др. От април 2014г. е избран за академичен директор на Център за икономически стратегии и конкурентоспособност към СУ "Св. Климент Охридски", афилиран с Института за стратегии и конкурентоспособност към американския университет Харвард

От октомври 2015 г. е декан в Стопанския факултет на СУ. Той активно е ангажиран в учебния процес и в управлението на Стопанския факултет и допринася за стратегическото развитие на учебната и научна дейност на

дейността в рамките на структурата на СУ „Св. Климент Охридски“, както и в академичните отношения с други образователни институции.

От септември 2011г. е доцент в СФ на СУ Има специализация в областта на съвременните теории в рамките на докторантска програма "Организация и култура" в Университет за икономически, правни и социални науки в Санкт Гален, Швейцария. (Стипендия на Швейцарската конфедерация). Специализирал е също в Икономическия университет – Виена, по проблемите на новата институционална икономика (Стипендия "Ернст Мах" за докторанти на Австрийското федерално министерство за наука и изследвания).

В периода 2011-2019г. доц.Т.Седларски участва в изпълнението на общо 11 изследователски проекта, в т.ч. следните значими международни проекти, в т.ч.:
1/ Международен проект „Сътрудничество за обмяна на опит за интернационализация на български и корейски МСП / “Collaboration for Internationalization Exchange of Bulgarian and Korean SMEs“(2011-2019г.);
2/Проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, N BG051PO001-3.1.07-0027 „Създаване на устойчив механизъм за непрекъсната (2019).

3/Проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, N BG051PO001-3.1.07-0027 „Създаване на устойчив механизъм за непрекъсната адаптация на учебните планове и програми към реалните потребности на пазара на труда“. (2014/2015). |

4/Проект BG051PO001-3.3.06-0012, „Докторантска академия за стопански и управленски науки“ (ДАСУН).

5/2006 Проект "Създаване на устойчив научноизследователски капацитет в Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

Активна е дейността му като Ръководител на университетски научни проекти, финансирани със средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художествено-творческа дейност (Наредба 9):

Доц.д-р Т.Седларски има натрупан управленски опит и е заемал висши държавни длъжности като министър на икономиката в служебното правителство на Р България (януари 2017 – май 2017), както и директор на Центъра за образователни услуги (ЦОУ) на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“. С работата си той допринася за стратегическото позициониране и развитие на учебните програми, както и за утвърждаване на сътрудничеството в отношенията с държавни институции и бизнес организации-партньори на ЦОУ.

От май 2018 г. е Член е на надзорния съвет на София Техпарк АД.

Владее отлично английски и немски езици и ползва на добро равнище руски и испански езици. Избиран е за член на научни журита по Закона за развитие на академичния състав в Р България.

Научен ръководител е на трима докторанти. Участвал е в над 17 международни конференции. Член на редколегията на три списания у нас и в чужбина в т.ч. Сп.Икономическа мисъл ,TRAKYA UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE и Acta Oeconomica Pragensia.

Има над 70 научни публикации, в това число 2 монографии, глава в колективна монография, 17 доклади на научни конференции, 2 учебни пособия, 28 статии в различни реферирани и индексирани научни списания, доклади в рецензирани колективни томове и глави от книги. Публикувал е 2 статии в сборници на материали от конференции, 7 статии в издания на тематични поредици както самостоятелно, така и в съавторство, в т.ч. 2 статии в публикации на издателство Peter Lang Verlag, 5 статии в Годишника на Софийския университет "Св. Климент Охридски" - Стопански факултет, издателство: Университетско издателство "Св. Климент Охридски".

2.Обща характеристика на трудовете на кандидата

Представените трудове от доц.д-р Т.Седларски и документите, удостоверяващи изискванията за участие в конкурса за научната длъжност "професор" отговарят напълно с качеството си и надхвърлят по количество като изпълнение минималните национални изисквания по чл. по чл. 26 от ЗРАСРБ. Представени са изискваните по закон справки и документи, включително Справка за цитиранията с пълно библиографско описание на цитираните и цитиращите публикации и Справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства .

Кандидатът е представил общо 72 публикации, от които 42 публикации са представени за участие в конкурса за професор, като тези публикации не са били представени в предишните конкурси за „доктор“ и „доцент“. Представени са документи, удостоверяващи изпълнението на изискванията за участие в конкурса, включително разделителните протоколи за всички публикации на трудове в съавторство.

Публикациите за участие в конкурса се разпределят както следва: една самостоятелна монография, три глави в книги от тритомна антология (от тях една е в съавторство); 2 учебника, 32 статии в научни списания, включително 1 статия в международно списание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни / Tulebayeva, A., Zaure, S., Sedlarski, T. (2018) Labor resources: Concept, features and modern development trends in the context of the paradigm of sustainable development, Journal of Applied Economic Sciences, 13(4), pp. 898-906/. Наред с това Списъкът на трудовете включва 2 авторски публикации на доц.Седларски в сборници от материали и 2 студии в годишници на СУ "Св.Кл.Охридски".

Централно място сред трудовете за участие в конкурса като значимо и оригинално авторско изследване на доц.д-р Т.Седларски заема монографията, посветена на поведенчески и социалнопсихологически измерения на социалния

ред./Вж. Седларски. Т. (2019), **Поведенчески и социалнопсихологически измерения на пазарния ред: статус, щастие и благосъстояние**. София: Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Стопански факултет, ISBN 978-954-9399-56-1/. По своя характер и съдържание монографията има качествата на хабилитационен труд, който с оригиналния подход към изясняването на социално-икономическия ред съдържа важни научни приноси и се отличава с убедителната и обоснована интерпретация на проблематиката на основа на отлично познаване на литературни източници и приноси на водещи изследователи в международен аспект.

- В обем от 164 стр. авторът е успял да структурира ясно и точно в три глави проблематиката, на която е посветено изследването. Анализирани са феноменът на социалния статус от перспективата на традиционната икономическа теория, формирането на предпочитанията към статус, неговата връзка със субективно възприеманото благосъстояние, отрицателните външни ефекти, които повишението на относителния статус или потребление на един член на обществото предизвиква за останалите. Изследвани са ефектите от статусната надпревара за функционирането на съвременните пазарни икономики и мотивацията за труд, търсенето на блага за показно потребление, разхищението на ресурси, културните изменения и стиловете на живот в съвременните развити общества. Основателно анализът се фокусира върху т.нар. икономика на щастие за усъвършенстване на разбирането ни за природата на човешкото удовлетворение, както и на факторите, които му влияят. Разкрити са негативни последици от пазарни неравновесия, формите на икономически и социални неравенства и други отрицателни последици за устойчивостта на функциониращия социално-икономически ред. Анализът на посочената проблематика намира отражение не само в посочения труд, но и в други трудове на доц. Седларски като списания и доклади на конференции. (Публикации 1, 9, 12, 14, 15, 16, 21, 24, 29, 31, 32, 33; 41; 42 в списъка по т. 10б).

На второ място по значимост в представените трудове за конкурса следва да поставим тритомната Антология на икономическите теории, за публикуването на която в три книги /тома/ безспорно достойнство има доц.д-р Т. Седларски в съавторство / само на един от томове на тематичната поредица за икономическите теории./ с покойния колега проф.д.ик.н. Атанас Леонидов. Доц. Т. Седларски има приноса да изпълни в неговата цялост замисъла за публикуване на тази антология., при това с неговия личен принос и авторство на встъпителните статии към два тома от антологията и съавторското му участие с проф. А. Леонидов в една от встъпителните студии. Антологията потвърждава ценността на приемствеността на научните интереси на поколенията учени в колегията на икономистите изследователи на икономическите теории. Доц. Седларски дава с партньорството си пример за утвърждаване на приемствеността между поколенията-изследователи и позволява да се подчертае значението на изучаването и овладяването на икономическите теории и историята на икономическата мисъл.

.Доц.д-р Т.Седларски заслужава висока оценка като съавтор и съставител на публикацията на тритомната антология на икономическите науки, защото той осъществи този проект докрай след смъртта на проф.д.ик.н.А.Леонидов с научна добросъвестност и последователност. Положителна оценка заслужават:

- съвместна е само въстъпителна студия към том първи от Антологията./Вж. 4. Уводна статия в съавторство с проф.А.Леонидов /Вж. Леонидов, А. / Т. Седларски (2016), Икономически теории. Антология. Том първи. София: Университетското издателство "Св. Климент Охридски", ISBN: 978-954-07-4057-7 (второ допълнено издание 2017, ISBN: 978-954-07-4057-7)
- В останалите два тома на Антологията има две самостоятелни уводни статии, чиито автор и доц.Т.Седларски. Основната част на том втори е предшествана от аналитично проследяване на основните линии на развитие на икономическата мисъл в работата на Кейнс и кейнсианците, както и на Милтън Фридман и монетаристката школа. /Вж. Публикация № 3. Самостоятелна уводна студия в Леонидов, А., Т. Седларски (2017), Икономически теории. Антология. Том втори. София: Университетското издателство "Св. Климент Охридски", ISBN: 978-954-07-4280-9./
- Втората самостоятелна уводна студия на доц.Седларски е в Том трети /Вж. Публикация от списъка :[2.] Самостоятелна уводна студия в Леонидов, А., Т. Седларски (2019), Икономически теории. Антология. Том трети. София: Университетското издателство "Св. Климент Охридски", ISBN: 978-954-07-4664-7/.

Във втория том на Антологията намират място ключови текстове и аспекти от творчеството на ранните неокласически икономисти, сред които се открояват Алфред Маршал и Ървин Фишер, представителите на немската историческа школа, на американските (старите) институционалисти – и преди всичко Торстен Веблен, както и на австрийските икономисти Фридрих Аугуст фон Хайек и Йозеф Алоиз Шумпетер. Авторите текстове, наред със съвременните аналитични статии върху приносите на представените значими имена в историята на икономическата мисъл са подбрани от двамата съставители на антологията – проф. д.ик.н. Атанас Леонидов и доц. д-р Теодор Седларски. Преди началото на основната част на книгата във въвеждаща студия от доц. Седларски са проследени аналитично главните особености на представените школи, за да бъде запознат читателят с контекста на идеите и хронологията на развитието им в хода на еволюцията на икономическата мисъл през XIX и XX век.

В третия том намират място ключови текстове и аспекти от творчеството на влиятелния и днес в икономическата теория и политика британски икономист Джон Мейнард Кейнс, както и на негови последователи. На свой ред са представени произведения и идеи на големия противник на кейнсианското направление в икономическата мисъл Милтън Фридман и школата на монетаризма. Подробно са изложени икономическите категории и убеждения, формиращи т.нар. икономически неолиберализъм от средата на миналия век – главно немския ордолиберализъм, идеите на Валтер Ойкен и на Лудвиг Ерхард и теорията за социалното пазарно стопанство в Германия, както и на френските неолиберали Жак Рюеф и Морис Але. В изданието са включени и концепциите на т.нар. конституционна политическа икономия и преди всичко на Джеймс

Бюканън. Томът завършва с оригинални текстове от творчеството на популярния представител на т.нар. неoinституционализъм от втората половина на XX век Джон Кенет Гълбrait, включително посветени на историята на икономическата наука.

- Коректно подобрите, проучени и публикувани оригинални текстове на най-ярките представители на икономическата мисъл позволява на доц.Т.Седларски да бъде мотивиран да анализира идеи и автори приноси на бележити икономисти в конкретни други негови изследвания, които в голяма част са публикувани като статии или доклади на конференции и участия в колективни сборници.
- Направен е теоретичен обзор на теории и концепции за връзката между формалните и неформалните институции и икономическото развитие с акцент върху взаимното им влияние. Представени са характеристиките и етапите институционалния напредък на основата на развитието на споделени мисловни модели и карти на действителността и решенията, които правят възможни съвременните равнища на производство, търговия и икономически растеж. Използван е обяснителен подход, синтезиращ на основата на общите елементи

между тях алтернативните концепции за този процес в изследванията на А. Грайф, А. Ачемоглу и Дж. Робинсън, Д. Норт, Дж. Уолис и Б. Уайнгаст (Публикации 5, 18, 37, 39, 40 в списъка по т. 10б).

Не на последно място по значение при оценката на трудовете на кандидата трябва да бъдат разгледани двата учебника, които са свързани с лекционната и преподавателска дейност на доц.Седларски в Стопанския факултет.

Като се основава на творческия си задел в областта на историята на икономическата мисъл, доц Седларски се концентрира върху представяне на богатото идейно наследство в историко-логическа последователност на най-значимите теоретични школи /Вж.[5.] Седларски, Т. (2015), **Икономически теории (История на икономическата мисъл)**, поредица "Университетска библиотека" на Университетското издателство "Св. Климент Охридски", ISBN: 978-954-07-3970-0./ Съдържанието на учебника е структурирано в десет глави, всяка посветена на значимо теоретично направление или етап в развитието на икономическата мисъл. В разделите към главите са отразени приносите на водещите школи и представителите им в рамките на направленията.

В първа глава са представени наченките на икономическата мисъл в Древна Гърция и Рим и най-вече стопанските идеи на философите Ксенофонт, Платон и Аристотел. Втора глава обобщава икономическите разсъждения и препоръки на предшествениците на икономическата наука в Европа от XVI, XVII и XVIII век – меркантилистите.

В трета глава е проследено зараждането и развитието на класическата политическа икономия – от Уилям Пети и Пиер Боагилбер, през школата на физиократите, Адам Смит, Дейвид Рикардо и Томас Робърт Малтус до Жан-Бастист Сей.

В четвърта глава е дадена характеристика на немската историческа школа – нейните предшественици, ранните и късните представители на историзма в Германия.

В пета глава се разглеждат неокласическата икономическа теория, маргиналистката революция в Англия, Австрия и Швейцария и „епохата на Маршал“ на границата между XIX и XX век, определили в най-голяма степен облика на съвременната микроикономическа теория. Шеста глава представя основните акценти в Кейнсовия икономически анализ и работата на последователите му, дали началото на макроикономиката в познатия ѝ днес вид. Седма глава обобщава монетаристката контрареволуция срещу кейнсианските идеи и фокусните точки в творчеството на Милтън Фридман. Осма глава е посветена на живота и работата на големия български икономист от първата половина на XX век Георги Данаилов, професор в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и основоположник на българската стопанска история, статистическата и демографската наука у нас. Девета глава излага основните концепции в съвременното научно направление на новата институционална икономика, което разширява приложението на неокласическия аналитичен апарат към обяснението на множество социални феномени и процеси, внасяйки по-голяма реалистичност в изходните теоретични допускания. Десета глава запознава читателя с актуалните тенденции в икономическия анализ на правото като модерно поле на обществено-икономически изследвания.

Учебникът по международна икономика е разработен в съавторство, за което коректно има представен разделителен протокол. /Вж.[6.] Албек, Х., Т. Седларски (2013), **Международна икономика**. София: Издателство Стопански факултет на СУ "Св. Климент Охридски", ISBN 978-954-9399-14-1./Учебното помагало е предвидено като съпътстващ текст към утвърдените в световен план учебници, използвани при преподаването на международна икономика и международни икономически отношения в Софийския университет „Св. Климент Охридски“

На основата на ясно и логично следван анализ са представени в систематизиран вид основните тематични области и е дадено обяснение на най-важните теоретични и практически проблеми, които са предмет на изучаване в курсовете по международна икономика и международни икономически отношения.

Систематизирани са теоретичните основи на международната размяна на блага и производствени фактори на основа на еволюцията на теорията за сравнителните предимства, стандартния модел на международната търговия, съпътстващите положителни ефекти върху производствената ефективност и потребителския избор, през последствията от свободното движение на стоки и фактори върху разпределението на доходите в отделните страни, теоремата за изравняване на факторните цени с важно

практическо значение и завършва с определящите принципи на международната факторна мобилност. На основа на концепциите за отворената икономика се извеждат спецификата и особеностите на платежния баланс и неговото уравнивяване, закономерностите при действието на валутните пазари и особеностите на различните валутно-курсови режими. Във втората част се охарактеризира международната обвързаност на конюнктурата, ценовите

равнища и доходността съответно при фиксирани и плаващи валутни курсове. Четвъртият раздел обобщава основните характеристики на международния търговски и валутен ред в света, а в петия раздел са изложени особеностите на различните степени на регионална икономическа интеграция, основните положения в икономическата конституция на Европейския съюз, задачите и органите на Общността. Ползността на учебното помагало се състои и в разработените в приложение задачи, предназначени за самоподготовка за изпитите по международна икономика и международни икономически отношения.

На четвърто място по значимост за научните приноси на доц Т.Седларски можем да поставим представените за участие в конкурса статии, които са резултат от задълбочените и последователни усилия на кандидата в областта на научните теории. Тези статии могат да се групират в следните няколко основни теоретико-методологически направления на икономическите анализи /представени по-долу по номерацията им в Списъка на публикации за участието в конкурса/ както следва:

1/политикономия на социалния статус и социално-икономическия ред в контекста на поведенческата икономика (публикации №9, 12, 13,14,15,16,21,24,25,26,32,36);

2/институционална икономика: еволюция и специфика на съвременния институционализъм (№17,18,23,29,30, 35,39,40) и

3/ основни теоретични школи и идейно наследство на историята на икономическата мисъл (№19,20,22,27,28,30,31,34,37,38).

- При интерпретацията на икономическите теории е показателно, че доц.Т.Седларски последователно се интересува от същността на категориалния анализ и така постига ясна и полезна за читателя конкретна полза от запознаването с конкретните идеи и концепции. Това прави неговите трудове особено полезни за целите на икономическото обучение. Например, такъв подход е предложен при представянето на теоретичните приноси на Дейвид Рикардо в учебния курс по Икономически теории. Определящите за политическата икономия идеи на Рикардо като диференциалната рента, сравнителните предимства, автоматичното уравнивяване на платежния баланс, устойчивото състояние (steady state) на стопанството, приложението на единната методологическа основа на трудовата теория на стойността, „естествения закон“ за работната заплата са обвързани в текста с по-малко известни негови приноси като Рикардовия „план за кюлетата“, препоръката му да се национализира Английската банка (Bank of England) и позицията в му в “спора на булионистите”, Рикардовата еквивалентност (Публикация 11 в списъка по т. 10б).

Според библиографската справка за цитирания на трудовете, кандидатът има 2 бр. цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 7 бр. цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 17 бр. цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране. Научните трудове на доц. д-р Седларски са цитирани с по-голяма честота от български автори, което може да се разглежда като успешно реализирана разпознаваемост на неговите изследвания сред колегията от български икономисти, която работи по проблемите на икономическата теория.

3. Конкретна значимост на приносите за науката и практиката

Запознаването и оценката на представените за конкурса трудове и резултати от учебната и научната дейност на доц. д-р Теодор Седларски позволяват да се направи извода, че научната последователност, задълбочената аналитичност и творческата му посветеност на икономическите теории и тяхната еволюция са му позволили да направи сериозни научни изследвания. Това само по себе си е предпоставка и за високото качество на неговата преподавателска дейност. Анализът на публикациите разкрива значителните приноси на кандидата в областта на изследване на икономическите теории и историята на икономическата мисъл, в т.ч. с актуална насоченост към широкия обхват от икономически концепции на поведенческата икономика, институционализма и основните школи на политическата икономия.

Доц. д-р Т. Седларски е групирал подходящо научните си приноси в 4 тематични групи като е дал предимство на проблематиката, която е обект на анализ в монографията, която има характер на хабилитационен труд.

В обхвата на тематичните направления, в които разглежданите трудове имат приноси се включват съответно следните направления: Изследване на икономическите ефекти от надпреварата за социален статус, Поведенчески финанси, Икономика на щастието, Анализ на развитието на икономическите теории; Преподаване на икономически теории и международна икономика

Този негов избор е изява и на стремежът му да навлиза в нови и неизследвани, много важни за икономическото развитие теми, които засилват приносния характер на неговите публикации. Считам, че кандидатът обосновано и достоверно е представил научните приноси, които той има. Би могло, обаче, представянето на приносите да даде по-синтезирана оценка за основните му теоретични и научно-приложни приноси. В този смисъл считам, че ролята на научното жури е важна, както за да оцени достойнствата на кандидата по същество, така и да го насърчи да продължи да утвърждава изследователските си интереси и постижения.

От гледна точка на цялостната оценка на научните достойнства на трудовете на доц. д-р Т. Седларски считам, че научните приноси могат да се очертаят в следните основни направления::

На първо място, научен теоретико-методологически принос-на кандидата е разкриването на *взаимовръзката между развитието на икономическите теории и обективните процеси, които охарактеризират съвокупността от взаимозависимости между икономиката и обществото*. По този начин основната мисия на изследователя на теориите се доказва, че трябва да се състои в това да превърне икономическата теория в инструмент за промени чрез стопанска политика.

В този смисъл овладяването на историческото идейно наследство, за което свидетелстват всички публикации на кандидата доц.д-р Т.Седларски в тази област е основата, от която той се насочва към нови теми и области на икономически анализ на стопанската политика. Към приносите в теоретичен план може да се посочат както историцизмът, така и новаторството в разкриването на движещите мотиви за социално икономическото развитие с акцент на поведенческата икономика и институционализма.

На второ място, научен принос е разкриването на методологическите сходства и различия между отделните икономически школи (Публикация 5, 20, 22, 23, 27, 28, 34 в списъка). Разработен е теоретичен обзор на теории и концепции за връзката между формалните и неформалните институции и икономическото развитие с акцент върху взаимното им влияние. Представени са характеристиките основни теоретични идейни възгледи и концепции, формиращи спецификата на основни школи в икономическата наука. Високата познавателна стойност на изборния и прилаган сравнителен и аналитичен подход на представяне на конкретни автори прави ясни и достъпни за разбиране освен традиционните теоретични школи, също така и нови теоретични направления. Например, институционалните аспекти на устойчивото икономическо развитие са изведени чрез обединяване на две области на изследователски търсения. Чрез аналитичния подход на новата институционална икономика се предлага трактовка на стопанската история с включване в изследването на ключови фактори за развитието като правата на собственост и институциите за ограничаване на принудата и налагането на изпълнението на договори. Тези фактори се използват за обяснение на проблемите на общественото развитие в контекста на динамичните промени в съвременния свят.. (Публикации 1, 5, 18, 37, 39, 40 в списъка).

На трето място, научно-приложни приноси имат оценките и препоръките на доц.д-р Седларски по отношение на стопанската политика и нейното усъвършенстване на основа на теоретико-методологическите приноси по проблемите на икономическите ефекти от надпреварата за социален статус, трактовката на социално-икономическите явления в контекста на поведенческите финанси, както и изводите относно концептуалните основи за разбиране на Икономика на щастието и индикаторите за неговото измерване.

4. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки към представените от кандидата трудове за участие. Позволявам си да препоръчам на доц.д-р Т.Седларски да продължи усилията си да провежда задълбочени изследвания и да систематизира знанието в областта на съвременните икономически теории с цел да се стимулира обществения интерес към по-качествено овладяване на икономическата теория от обучаваните. Имам две пожелания и препоръки: 1/ като имам предвид успешната реализация на изследователските му планове досега пожелавам на доц.д-р Седларски да проявява по-голяма творческа инициатива за публикуване в престижни международни списания, за което доц.д-р Седларски вече има доказан опит 2/ на основа на доказаната от доц. Седларски научна добросъвестност да представя икономическите възгледи и теории на български икономисти, за което имаме примера с анализа на творчеството на Г-Данаилов, бих препоръчала на доц Седларски да продължи и доразвие интереса си към проучване и оценка на творчеството на български икономисти, които са имали идейно въздействие върху стопанското ни развитие.

Заклучение

На основа на аналитичния преглед на трудовете и дейността на доц.д-р Т.Седларски считам, че той притежава качествата и достойнствата на ерудиран учен, творчески посветил се на анализа на икономическите теории и идейното наследство на представителите на световната и българска икономическа мисъл. При оценката на неговите трудове и дейността му трябва да се подчертае, че творческата му интуиция прави неговите теоретични изследователски интереси важна предпоставка за отразяване на актуални по значение икономически теми с научно-приложни приноси. Той се отличава като задълбочен изследовател и експерт със значително присъствие в научните среди в страната, силно участие в национални и международни научни и научно-приложни проекти, участие в научни форуми и семинари в страната и чужбина, успешна университетска преподавателска дейност.. Съгласно чл. 29, ал. 3 от ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му в СУ „Св.Кл.Охридски“ доц. д-р Теодор Седларски отговоря на изискванията да заеме академичната длъжност „професор“. Давам положителната си оценка за цялостната му дейност и творчески резултати и подкрепям избора на доц.д-р Т.Седларски за професор.

Считам, че са налице убедителни основания да препоръчам на уважаемото Научно жури уверено и единодушно да присъдим на доц. д-р Теодор Седларски академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. Икономика (Институционална икономика, поведенческа икономика и икономически теории – на английски език и немски език).

София 18.10.2019г.

Рецензент: Проф.. д-р Татяна Хубенова-Делисивкова